

KJAK

Stakir pápar skulu hava rættindi

Pætur Johansen

Tað er sera gleðiligt at siggja, at tað verður varpað ljós á barnafamiljur, ið liva í fá-tækravága. Tó sat eg eftir við fleiri spurningum í samband við kjakið í Degi og Viku tann 20.11.2014, ið snúði seg um fá-tæku barnafamiljurnar. Tað er gott, at arbeiitt verður miðvíst við at betra umstøðurnar hjá teimum familjum. Men hvat við forsyrjarum, ið ikki hava børnini búgv-andi fast, men sum t.d. hava børnini 1/3 tíð, og skulu gjalda barnapening? Í teimum før-unum snýr tað seg oftast um pápar. Eg sakni, at kjakast verður um skerdu figgjarligu støðuna hjá hesum einligu pápunum – serliga teimum, ið eru undir lesnaði.

Fíggjarstøðan hjá einligum, lesandi pápum
Í sendingini varð víst á, at tað finnast familjur, ið liva

fyri 20 kr. um dagin. Tey eru rík í mun til einligar, lesandi pápar. Slíkir pápar, við tveim-um børnum partíð, kunnu nevnliga siggja fram til at liva fyri minus 138 kr. um dagin. Ella minus 49.750 kr. árliga áðrenn mat og klæði. Sí útrokningartalvu niðast í greinini.

Hesar útrokningar vísa, at ein pápi stendur eftir við einari rokning uppá 4.146 kr. um mánaðin áðrenn mat og klæðir. Hann hevur sostatt ikki ráð at breyðføða børn-um sínum, ið hann hevur upp ímóti helvtina av tíðini. Mamman, hinvegin, hevur yvirskot á 3.898 kr. til mat, klæðir og annað. Ein mamma, við tveimum børnum, er so-statt 8.044 kr. ríkari, enn ein pápin ið er lesandi. Nú kann ein spyrja seg sjálvan, hví flyta fólk av landinum? Kann hetta vera ein orsök?

Hugsað um páparnar
Er hetta tað, ið vit vilja bjóða

okkara børnum og pápum? Einligir pápar, ið eru undir útbúgving, liva veruliga í fátækaradømi, tí teir mugu velja millum børnini ella út-búgvingina. Teir hava sostatt ikki móguleika at fullføra útbúgvingina, uttan at standa eftir við einari stórari rokning á minus 49.750 kr. árliga. Tá eru matur og klæðir v.m. ikki íroknað.

Hesir pápar mugu eisini hava bústað, sum er hóskandi at hava børnini búgvandi í, og hava tí eisini eina høga húsaleigu.

Onkur vildi sikkurt sagt at man skuldi arbeiitt við síðunar av. Gamaní, tað gera nokk tey flestu, men tað er avmarkað, hvussu nógv ein kann arbeiða sum lesandi og samstundis vera pápi 1/3 tíð. Tó er tað soleiðis, at um ein skal klára seg, krevst tað nærum, at ein arbeiðir fulla tíð. Hvussu skal tað eisini hanga saman? Tá haldi eg, at vit enda við forsømdum

børnum og pápum, ið ikki gera skúlatíng.

Lat meg sláa tað fast, eg ynski ikki verri kor fyri mammunar, men eg ynski at siggja bata hjá pápunum.

Takið eitt tak fyri páparnar

Eg skrivi við eini vón um, at samgongan tekur eitt tak fyri páparnar eisini. Annika Olsen vísti í Degi og Viku á, at forsorgarhjálpin er 15.130 kr. eftir skatt. Tað kemur ikki pápinum tilgóðar, hóast tað eru fleiri pápar, ið taka sera stór tøk fyri børnini. Kjakið undraði meg, tí einligir pápar, ið eru undir útbúgving, eru ein stórir samfelagsbólkur, ið verður gloymdir. Flestu pápanir hava børnini 1/3 av tíðini og fleiri hava børnini meira.

Politiskur vilji má til
Allir flokkar tosa um útbúgv-ing, men hví verður einki gjørt fyri at bøta um korini

	Mamma	Pápi
Lestrarstuðil	3.655	3.655
Barnapening	1.083	-1.083
Barnapening	1.083	-1.083
40% aftur av næsta barni	-	450
Barnaískoyti	766	-
Barnaískoyti	766	-
Einsamallur upphaldari	1.532	-
Ískoyti til einligar upphaldarir	549	-
Ískoyti til einligar upphaldarir	549	-
Eftir í alt áðrenn nýtslu	9.983	1.939
Leiga	-5000	-5000
Kringvarpsgjald	-300	-300
Telefon	-200	-200
Trygging	-200	-200
Internet	-385	-385
Eftir tilsamans	3.898	-4.146

hjá lesandi pápum? Vilja vit veruliga revsa einligar pápar, ið eru undir útbúgving? Sum støðan er nú, standa lesandi pápar ikki bara við prógvi í hond tá teir verða lidnir, men teir standa somuleiðis eisini við eini stórari rokning. Vil samgongan ikki, at

ungir pápar nema sær út-búgving? Tað hongur snøgt sagt ikki saman sum nú er. Vónandi eru politisku flokkarnir sinnaðir at gera nakað við órættin.

Skálafjørðurin sum altjóða skipahavn

Alfred Olsen
Løgtingsmaður fyri Sambandsflokkkin

Tá vit tosa um eina framtíð-ar altjóða skipahavn í Føroyum, so eri eg samdur við lögmanni, at henda eigur at verða á Skálafjørðinum, sum í sær sjálvum er ein Gud givin náttúruhavn, við ongari sjóvarfalsflóð og fjøru, har er kyrt, stórt uppland og góðir móguleikar hjá skipum bæði at ankra upp ella liggja við kai.

Tað er veðurgott, trygt og rúmsátt hjá skipum at manurera á fjørðinum.

Atløgusíða kann gerast biligast í landinum, og á tí dýpi, sum ynskiligt er við stórum upplandi o.a. umframt, at Skálafjørðurin liggur væl plaseraður í landinum.

Skálafjarðartunnilin
Tá hugsað verður um Suður-streym og Skálafjørðin, so verða hesir partarnir um stutta tíð bundnir saman við einum Skálafjarðartunli, ið er 9,3 km. langur, so næsti granni til Havnina verður Skálafjørðurin, og harvið gerst miðstaðarøkið uppafur størri við tunlinum. Ein slík iløga hevur sjálvandi við sær broyttar raðfestingar innan ferðslu, havnabygging o.a.

Kommunalt samstarv
Hvat er meira natúrligt enn, at kommunurnar við Skálafjørðin og Tórshavn-ar kommuna, tosa saman um eina framtíðar havnaút-bygging í miðstaðarøkinum. Eg veit, at kommurnar við Skálafjørðin hava biðið um fund við Tórshavnar kommunu um útbyggingar á havnaøkinum og eg vóni, at Tórshavnar kommuna tekur av innbjóðingini.

Runavíkar havn
Tá fyrireikingarnar til eina oljuvinnu tóku seg upp, var ein spurningur, hvar oljuhavnir skuldu vera, og Løgtingið tók tað røttu avgerðini og lat tað upp til oljufeløgini sjálvi at velja

sær oljuhavn. Valið fall á Runavíkar havn, sum hevur roynst væl og hevur givið eina framúr góða tænastru til allar royndarboringarnar, ið hava verið.

Hetta er ikki fyrstu ferð Skálafjørðurin er valdur til skipa- og oljuhavn, tí tá bretar undir krígunum skuldu velja teirra olju- og skipahavn, valdu teir Skálafjørðin.

Í summar prógvaði Skálafjørðurin, at hann ikki bara kann veita eina góð og tryggja tænastru til supply-skipini, men eisini til sjálvan boripallin, tá West Herkules í sínum stórleika kom inn á fjørðin og lá har í ein góðan mánaða og fekk eina framúr góða tænastru á øllum økj-um.

Altjóða havn
Men vit skulu ikki bara leggja okkum eftir tí skipaferðslu, sum vit hava í dag, men hyggja frameftir og fyrireika okkum til økta skipaferðslu sum heild, bæði fiskiskip, ferðafólkaskip, farmaskip og kanska serliga, við atliti til, hvat minkandi ísurin í artiska økinum kemur at hava við sær av skipaferðslu um okkara leiðir, bæði tá talan er um sigling eystur-

og vestureftir, og suður- og norðureftir. Til eina slíka altjóða skipaferðslu er ein skipahavn á Skálafjørðinum avgjørt tann besta loysnin.

Altjóða floghavn
Eitt áhugavert framtíðar-projekt er flogvøllurin Air-port 19 við Skálafjørðin, sum liggur nøkur ár frammi í tíðini, men sum vit avgjørt ikki skulu siggja burtur frá, tá vit skulu viðgera flutn-ingismóguleikarnar. Møgu-leiki verður at gera Føroyar til ein miðdepil, bæði sjóvegis og luftvegis, og tí eiga allir partar í miðstaðarøkinum at arbeiða saman um eina altjóða skipahavn á Skála-fjørðinum.

Kommunala sjálvræðið
Eg virði og góðtaki tað kommunala sjálvræðið, tí eg veit, at kommunurnar hava megnað sínar uppgávur á øllum teirra økjum og tí ivist eg ikki í, at kommunurnar við fjørðin, koma at byggja fram-tíðar skipahavnina á Skála-fjørðinum, antin einsamallar ella saman við Tórshavnar kommunu.

Mítt tilmæli vil vera eitt samstarv millum kommun-urnar við Skálafjørðin og

Tórshavnar kommunu, tí tað er tann besta og biligasta loysnin fyri allar partar – fyri kommunurnar, virkini og landi.

Fyrimunir
Samanumtikið kunnu vit siga, at Skálafjørðurin er ein náttúruhavn, væl egnað til øll sløg av skipum og boripallum, biligt at gera atløgusíður, gott og stórt uppland, ongin sjóvarfalsflóð og fjørða, kyrr og liggur væl plaserað, bæði norður-, vestur- og suður-eftir, og er eisini væl pla-serað, tá talan er um út- og innflutning, umframt at atkomumóguleikarnir eru góðir allar staðir frá. Ein kendur maður, Henry Ford, segði einaferð:
– At leita saman er ein byrjan
– At verða saman er eitt framstig
– At arbeiða saman er ein succes

Tíðindaskriv:

Hevur tú ætlanir um at lesa í Stóra Bretlandi í 2015?

Altjóða Skrivstovan á Setrinum skipar fyri kunning og vegleiðing í at fylla UCAS-oyðubløð fyri 2015 út.

Tiltakið verður á Føroya Handilsskúla í Havn mánadagin 8. desember kl. 19.

Hevur tú egna far-teldu við, ber til at skráseta teg og fylgja við í tíni egnu umsókn undir kunningini.

Les meiri á ucas.com